

SSH 2006

25 nya och pågående projekt har fått finansiering med 4,8 miljoner kronor från ATG (AB Trav och Galopp), Agria, Stiftelsen Lantbruksforskning och Formas, via Stiftelsen Svensk Hästforskning (SSH)

Hästar i staden – ett problem eller en tillgång?

I en undersökning gjord vid Sveriges lantbruksuniversitet (SLU) i Alnarp med stöd från Stiftelsen Svensk Hästforskning, slås fast att hästar trots att de i en del fall medför vissa olägenheter också ger betydande kvaliteter i boendemiljöer genom att de bidrar till gröna områden med aktiviteter kopplade till dem.

I och med att hästintresset och antalet hästar ökar i framförallt tätortsnära områden, har även antalet fall där hästhållningen skapat konflikter med boende också ökat. Hur skyddsavstånd mellan hästhållning och bostadsbebyggelse skall hanteras av planerare är oklart och 15 % av alla yttranden från Boverket rör just hästhållning inom tätort. Det saknas idag klara fakta för att kunna hantera frågan om upplevda störningar och relevanta skyddsavstånd mellan hästhållning och bostäder, både när det gäller allergier och andra störningar som t.ex. lukt, flugor, damm eller buller. Ämnet är omtvistat för många planerare i kommuner runt om i Sverige.

I en förstudie utförd av Catharina Svala och Hanna Elgäker, SLU har frågan

kring upplevda störningar från hästhållning undersökts i tre bostadsområden. I två fanns ett häststall med mer än 20 hästar inom en radie av 500 meter och det tredje var ett kontrollområde utan hästar. 100 hushåll per område med totalt 773 respondenter tillfrågades om upplevda störningar och allergier utan att specifikt nämna hästhållning. Resultatet från undersökningen visade att allergifrekvensen i de tre områdena var densamma och ligger på samma nivå som den uppskattade nivån i Sverige totalt. Ingen av de respondenter som uppgav hästallergi ansåg sig störd av hästhållningen i området. Hästar nämndes inte som ett störningsmoment specifikt annat än att de rids på fel ställen, vilket sågs som både riskabelt och som en sanitär olägenhet.

På frågan om vilka kvaliteter som ansågs störst i området svarade en majoritet att det var den gröna miljön med aktiviteter på tillgängligt avstånd; "att det var som att bo på landet fast i staden". Slutsatsen som kan dras av undersökningen är att hästarna kan skapa stora kvaliteter i boendemiljöer, men att det måste till en god planering för att erhålla dessa kvaliteter och undvika problem.

● För mer information:

Catharina Svala, SLU, tel 040-41 54 55, eller Hanna Elgäker, SLU, tel 040-41 51 04, e-post hanna.elgaker@jbt.slu.se
Projekt: 0447050 Hästhållning i tätortsnära områden, miljö och attityder I. Attityder kring hästhållning - lukt, allergener och andra störningar

Verksamhet under 2006

Stiftelsen Svensk Hästforskning (SSH) har bildats av Nationella Stiftelsen för Hästhållningens Främjande (NS) i samverkan med AB Trav och Galopp (ATG), Agria Djurförsäkring och Stiftelsen Lantbruksforskning (SLF). Genom att staten via forskningsrådet Formas också bidragit med medel har resurserna till svensk hästforskning ökat och därmed främjat angelägna forsknings- och utvecklingsprojekt.

Då det är en insamlingsstiftelse finns också möjlighet för enskilda och organisationer att bidra till svensk hästforskning. Bidrag kan lämnas genom insättning på stiftelsens 90-konton, Pg 90 00 38-1 eller Bg 900-0381.

Nytt FoU-program

Ett långsiktigt forsknings- och utvecklingsprogram för svensk hästforskning har tagits fram inom områden som tidigare stöttats – t.ex. veterinärmedicin, avel/genetik, uppfödning och nutrition samt träningsfysiologi. Till detta kommer nu också områden som bl.a. berör

sociala aspekter, miljö, fritid, säkerhet, hästföretagande, samhällsekonomi samt kunskapsöverföring och information.

I programmet prioriteras följande forskningsområden:

- Hästens hälsa, skador och sjukdomar
- Hästens reproduktion, uppfödning och utfodring
- Hästens betydelse för miljön, människan och samhället

Under hösten hölls det välbesökta Hästnäringens Forskningsforum då forskningsprogrammet diskuterades av representanter från såväl forskning som näringen och staten.

SLF administrerar ansökningarna

Programmet leds av forskningschefen för SSH och administreras via SLF:s kansli. SLF:s elektroniska ansökningssystem används för att hålla nere kostnaderna för administration. Programmet omfattade under året 11 miljoner

kronor, varav 6 miljoner kom från näringen och 5 miljoner kom från staten, via Formas. SSH har utsett en Hästforskningskommitté som ger förslag på hur medlen ska fördelas. Besluten fattas sedan av SSH:s styrelse. Till såväl forskningskommittén som styrelsen har Formas en adjungerad ledamot.

Finansieringsbeslut 2006

Styrelsen reserverade 2006 totalt 9 miljoner kronor. Beslut togs om att 4,8 miljoner av dessa ska betalas ut under 2007 för att finansiera 25 forskningsprojekt (10 nya och 15 pågående). Dessutom avsattes pengar för utvecklingsprojekt och reserverade projekt med totalt 1,9 miljoner kronor. De resterande 2,3 miljonerna har reserverats för fortsatt finansiering av projekt som är fleråriga.

Nya projekt som fått finansiering 2006

Systemanalys av balensilage för hästutfodring – snittat vs. långsträigt vallfoder

Projektnr: H0647120
Cecilia Müller
Inst. för husdjurens utfodring och vård
SLU
018-67 29 93
cecilia.muller@huv.slu.se

Förbättrad diagnostik av övre luftvägsproblem hos häst: jämförelse mellan konventionell videoendoskopi på rullmatta och inspelningar med en nyutvecklad trådlös intrafaryngeal videokamera använd i fält

Projektnr: H0647122
John Pringle
Inst. för kliniska vetenskaper
SLU
018-67 14 74
john.pringle@kv.slu.se

Hur påverkar inhalerbara partiklar i stallmiljön uppkomsten av luftvägsinflammationer hos människor och hästar?

Projektnr: H0647157
Lena Elfman
Uppsala universitet
018-611 36 53
lena.elfman@medsci.uu.se

Ridlärarens tankar om, och förutsättningar för, kommunikation med sina elever

Projektnr: H0647160
Ulla Riis
Pedagogiska institutionen
Uppsala universitet
018-471 16 69
ulla.riis@ped.uu.se

Genetiska analyser av olika indikatorer på hållbarhet hos svenska ridhästar

Projektnr: H0647161
Åsa Braam
Inst. för husdjursgenetik
SLU
018-67 20 09
asa.braam@hgen.slu.se

Kartläggning av förekomst av meticillinresistenta *Staphylococcus aureus* hos hästar Sverige

Projektnr: H0647164
Ulrika G Andersson
Avd. för antibiotika
SVA
018-67 40 26
ulrika.gronlund-andersson@sva.se

Ärftligt betingade defekter i hästaveln – en kunskapsinventering och pilotstudie

Projektnr: H0647165
Jan Philipsson
Inst. för husdjursgenetik
SLU
018-67 19 76
jan.philipsson@hgen.slu.se

Rehabilitering och utvärdering av smärta hos sporthästar

Projektnr: H0647169
Anna Bergh
Inst. för anatomi och fysiologi
SLU
018-67 21 52
anna.bergh@afys.slu.se

Effekt av foderstatens proteininnehåll på koncentrationen av glykogen och aminosyror i muskulaturen efter ett simulerat travlopp

Projektnr: H0647173
Birgitta Essen-Gustavsson
Inst. för kliniska vetenskaper
SLU
018-67 14 65
birgitta.essen-gustavsson@kv.slu.se

Karies hos häst – studier av immunsvaret mot *Streptococcus devriesei*

Projektnr: H0647176
Eva Wattrang
Inst. för molekylär bioteknik
SLU
018-67 40 34
eva.wattrang@adm.slu.se

Pågående projekt som fått finansiering 2006

Genetisk kartläggning av kandidatgener som reglerar sommarexem hos häst

Projektnr: 0447002
Gabriella Lindgren
Inst. för medicinsk biokemi och mikrobiologi
Uppsala universitet
018-471 49 73
gabriella.lindgren@imbim.uu.se

Utfodring för hälsa och prestation

Projektnr: 0447016
Anna Jansson
Inst. för husdjurens utfodring och vård
SLU
018-67 21 06
anna.jansson@huv.slu.se

Studier av transportproteiner som har betydelse för upptag och omsättning av läkemedel hos häst

Projektnr: 0447046
Pia Larsson
Inst. för biomedicin och veterinär folkhälsovetenskap
SLU
018-67 16 81
pia.larsson@bv.slu.se

Studier av *Streptococcus equi* i syfte att utveckla metoder för att förhindra kvarka

Projektnr: 0447057
Bengt Guss
Inst. för mikrobiologi
SLU
018-67 32 05
bengt.guss@mikrob.slu.se

Ny PCR-diagnostik för kvarka

Projektnr: 0447061
Viveca Bäverud
SVA
018-67 40 00
viveca.baverud@sva.se

Vidareutveckling av avelsarbete på kallblodstravaren

Projektnr: H0547041
Christina Olsson
Avelsavdelning
Svenska Travsportens Centralförbund
08-627 20 00
christina.olsson@travsport.se

Biomarkörer för inflammation och bindvävens hälsotillstånd i leden hos hästar under intensiv träning

Projektnr: H0547061
Stina Ekman
Inst. för biomedicin och veterinär folkhälsovetenskap
SLU
018-67 11 91
stina.ekman@bv.slu.se

Utveckla metoder för att förbättra ryttarens sits genom lämpliga övningar och samtidigt minska risken för fysisk och psykisk ohälsa hos hästen

Projektnr: H0547072
Mari Zetterqvist Blokhuis
MZ Equine Pedagogi
016-34 25 07
zetterqvistblokhuis@tiscali.se

Troponin I som markör för hjärtmuskelskada på häst

Projektnr: H0547075
Katarina Schuback-Nostell
Inst. för kliniska vetenskaper
SLU
018-67 18 99
katarina.nostell@kv.slu.se

Hästen som terapeutiskt verktyg – om ridterapi, välbefinnande och livskvalitet

Projektnr: H0547117
Gunilla Silfverberg
Ersta Sköndal Högskola
08-611 95 66
gunilla.silfverberg@esh.se

Kvalitetsbedömning av hingstperma för semin – utveckling av metodik för hantering och diagnostik

Projektnr: H0547119
Heriberto Rodriguez-Martinez
Inst. för kliniska vetenskaper
SLU
018-67 21 72
heriberto.rodriguez@kv.slu.se

Utveckling av snabbtest för diagnostik i fält av inflammatoriskt tillstånd hos häst

Projektnr: H0547136
Anki Koch-Schmidt
Högskolan i Kalmar
0480-44 62 08
anki.koch-schmidt@hik.se

Studier av ett mikrobiellt in vitro-system för produktion av läkemedelsmetaboliter till dopningskontrollen

Projektnr: H0547146
Mikael Hedeland
Avd. för kemi
SVA
018-67 42 09
mikael.hedeland@sva.se

Arbete, kultur och makt i svensk trav- och galoppsport 1900–2005

Projektnr: H0547154
Susanna Hedenborg
Uppsala universitet
08-668 44 94
susanna.hedenborg@ekhist.uu.se

Exponering för olycksfallsrisk och fysisk belastning vid rid- och travskolor

Projektnr: H0547189
Niklas Adolfsson
JTI
018-30 33 44
niklas.adolfsson@jti.se

STIFTELSEN SVENSK
HÄSTFORSKNING

Styrelsen SSH 2006

Olof Karlander, ordf., NS
(Elisabeth Backteman suppl.)
Marita Aronson, ATG
(Karin Olofsson suppl.)
Pekka Olson, Agria
(Anders Mellberg suppl.)
Eva Pettersson, SLF
(Kjell Ivarsson suppl.)
Hans-Örjan Nohrstedt, adj., Formas
Peter Kallings, sekr., SSH

Hästforskningskommittén 2006

Mårten Carlsson, ordförande
Gunnar Bergsten, utsedd av ATG
Johan Carlsten, Chalmers Tekniska Högskola
Anna-Lena Holgersson, utsedd av SLF
Görel Nyman, utsedd av Agria
Knut Rönningen, Norges Veterinärhögskola
Riitta-Mari Tulamo, Helsingfors Universitet
Ann-Cathrine Åqvist, Örebro Universitet
Karin Östensson, Sveriges Veterinärförbund
Hans-Örjan Nohrstedt, adjungerad, Formas
Peter Kallings, sekreterare, forskningschef SSH

Stiftelsen Lantbruksforskning

Forskningsrådet för miljö, areella näringar
och samhällsbyggande, Formas